SODBA SODIŠČA (prvi senat)
z dne 15. decembra 2005*

V zadevi C-26/04,

zaradi tožbe zaradi neizpolnitve obveznosti na podlagi člena 226 ES, vložene 27. januarja 2004,

Komisija Evropskih skupnosti, ki jo zastopa G. Valero Jordana, zastopnik, z naslovom za vročanje v Luxembourgu,

tožeča stranka,

proti

Kraljevini Španiji, ki jo zastopa E. Braquehais Conesa, zastopnik, z naslovom za vročanje v Luxembourgu,

tožena stranka,

* Jezik postopka: španščina.

SODIŠČE (prvi senat),

v sestavi P. Jann, predsednik senata, K. Schiemann, sodnik, N. Colneric, sodnica, J. N. Cunha Rodrigues (poročevalec) in E. Levits, sodnika,

generalni pravobranilec: F. G. Jacobs,
sodni tajnik: E. Coulon,

na podlagi pisnega postopka,

po predstavitvi sklepnih predlogov generalnega pravobranilca na obravnavi z dne 7. julija 2005

izreka naslednjo

Sodbo

1 Komisija Evropskih skupnosti s tožbo Sodišču predlaga, naj ugotovi, da Kraljevina Španija, s tem da, prvič, plaž „Vilela/A Videira", „Niño do Corvo" in „Canabal", ki se nahajajo v občini Moaña, provinca Pontevedra, avtonomna skupnost Galicija, ni uradno določila kot območje kopalnih voda in, drugič, da ni sprejela programa za zmanjšanje onesnaževanja Ríe de Vigo, ni izpolnila obveznosti iz člena 4(1) Direktive

Sveta 76/160/EGS z dne 8. decembra 1975 o kakovosti kopalnih voda (UL 1976 L 31, str. 1) in člena 5 Direktive Sveta 79/923/EGS z dne 30. oktobra 1979 o zahtevah glede kakovosti voda, primernih za lupinarje (UL L 281, str. 47).

Pravni okvir

2 Člen 1(2)(a) Direktive 76/160 kopalne vode opredeli kot:

„vse tekoče ali stoječe sladke vode ali njihove dele in morsko vodo, kjer:

— je kopanje izrecno dovoljeno s strani pristojnih organov posamezne države članice ali

— kopanje ni prepovedano in se ga običajno udeležuje veliko število kopalcev."

3 V skladu s členom 3(1) te direktive države članice za kopalno vodo določijo vrednosti parametrov iz priloge za vsa območja kopalnih voda ali za posamezno območje kopalne vode.

4 Člen 4(1) navedene direktive določa:

„Države članice sprejmejo vse potrebne ukrepe za zagotovitev, da je v 10 letih po notifikaciji te direktive kakovost kopalnih voda skladna z mejnimi vrednostmi, določenimi v skladu s členom 3."

5 Člen 1 Direktive 79/923 določa:

„Ta direktiva ureja kakovost voda, kjer živijo lupinarji, in se uporablja za tiste obalne vode in somornice, za katere države članice določijo, da jih je treba varovati ali izboljšati, da omogočajo življenje lupinarjem (školjke in polži) ter tako prispevajo k visoki kakovosti proizvodov iz užitnih lupinarjev."

6 Člen 4(1) te direktive določa:

„Države članice določijo vode, primerne za lupinarje, prvič v dveh letih po notifikaciji te direktive."

7 Člen 5 te direktive določa:

„Države članice vzpostavijo programe, z namenom zmanjšati onesnaženje in zagotoviti, da določene vode v šest letih po v skladu s členom 4 opravljeni določitvi ustrezajo vrednostim, ki jih določijo države članice v skladu s členom 3, in opombami v stolpcih G in I Priloge."

8 Priloga k Direktivi 79/923 v parametru 10 „fekalne koliformne bakterije/100 ml" določa referenčno vrednost „≤300 v mesu lupinarjev in intervalvularni tekočini". Ta vrednost se nahaja v stolpcu „G" navedene priloge, zaradi česar je za države članice v skladu s členom 3(2) te direktive načeloma priporočena in ne zavezujoča mejna vrednost.

9 Vendar opomba 1, ki se nanaša na omenjeni parameter 10, določa: „Dokler ni sprejeta Direktiva o varstvu potrošnikov proizvodov iz lupinarjev, je bistveno, da se ta vrednost upošteva za vode, primerne za užitne lupinarje."

10 Ker člen 395 Akta o pogojih pristopa Kraljevine Španije in Portugalske republike ter o prilagoditvah pogodb (UL 1985, L 302, str. 23) za Kraljevino Španijo ne predvideva nobenega odstopanja od direktiv 76/160 in 79/923, je morala biti od 1. januarja 1986 kakovost španskih kopalnih voda v okviru zavezujočih mejnih vrednosti, ki jih določa Direktiva 76/160, in so se morali programi iz člena 5 Direktive 79/923 oblikovati najpozneje do 30. oktobra 1987.

Predhodni postopek

11 Ker je Komisija presodila, da Kraljevina Španija ni izpolnila obveznosti iz direktiv 76/160 in 79/923, je proti tej državi uvedla postopek zaradi neizpolnitve obveznosti, določen v členu 226 ES, s tem, da ji je 25. januarja 2001 poslala pisni opomin.

12 Komisija je, potem ko je v odgovor na ta pisni opomin zavrnila trditve španske vlade, Kraljevino Španijo v obrazloženem mnenju z dne 1. julija 2002 pozvala, naj v roku dveh mesecev od njegovega prejema sprejme vse potrebne ukrepe za izpolnitev zahtev, navedenih v tem mnenju.

13 Ker Kraljevina Španija na to obrazloženo mnenje ni odgovorila, je Komisija vložila to tožbo.

Tožba

Prvi očitek: kršitev Direktive 76/160

14 Kot Komisija pojasnjuje v svoji repliki, obsega neizpolnitev obveznosti, ki jo Kraljevini Španiji očita v prvem očitku, opustitev določitve treh plaž na galicijski obali za območja kopalnih voda, in ne nespoštovanja zavezujočih mejnih vrednosti, določenih z Direktivo 76/160.

15 Vendar člen 4(1) Direktive 76/160 državam članicam izrecno ne nalaga, naj plaže ali druge kraje uradno določijo kot območja kopalnih voda.

16 Nasprotno, člen 1(2)(a) te direktive kopalne vode opredeli kot vode, v katerih kopanje bodisi izrecno dovolijo pristojni organi posamezne države članice bodisi ni prepovedano in se ga običajno udeležuje veliko kopalcev. Iz drugega dela te opredelitve izhaja, da države članice lahko dopuščajo kopanje v določenih vodah, ne da bi jih morale obvezno določiti kot območja kopalnih voda.

17 Kot poudarja generalni pravobranilec v točki 14 sklepnih predlogov, to, da uradna določitev zadevnih voda v Direktivi 76/160 ni določena kot obveznost, podkrepljuje dejstvo, da druge direktive o varstvu okolja in javnega zdravja vsebujejo določbe, ki državam članicam izrecno nalagajo, naj pred iztekom določenega roka uradno določijo ali opredelijo določena območja ali vode.

18 Iz tega izhaja, da člen 4(1) Direktive 76/160 državam članicam ne nalaga obveznosti, naj uradno določijo območja kopalnih voda, kot to trdi Komisija.

19 Zato prvi očitek ni utemeljen in se torej zavrne.

Drugi očitek: kršitev člena 5 Direktive 79/923

20 Med strankama ni sporno, da je Kraljevina Španija v skladu s členom 4 Direktive 79/923 vode Ríe de Vigo določila kot vode, primerne za lupinarje.

21 Kraljevina Španija v odgovoru na tožbo zatrjuje, da je področje uporabe omenjene direktive, ki je opredeljeno v njenem členu 1, omejeno na vode, v katerih živijo „užitni" lupinarji. Edini cilj Direktive naj bi bil izboljšanje kakovosti voda za gojenje užitnih lupinarjev. Po mnenju Kraljevine Španije naj nobeno območje Ríe de Vigo ne bi bilo območje za gojenje užitnih lupinarjev. V Ríi de Vigo naj bi se vzgajali samo lupinarji, ki so predmet postopka čiščenja ali ki so pred uporabo za prehrano ljudi ponovno nameščeni na gojitvene boje. Zato naj nespoštovanje referenčne vrednosti, določene v Direktivi 79/923, ne bi pomenilo kršitve njenega člena 5.

22 Te utemeljitve ni mogoče sprejeti. Člen 1 Direktive 72/923 določa, da se ta direktiva uporablja za tiste obalne vode in somornice, za katere države članice določijo, da jih je treba varovati ali izboljšati, da omogočajo življenje in rast lupinarjem „ter tako prispevajo k visoki kakovosti proizvodov iz užitnih lupinarjev." Del povedi „tako prispevajo k visoki kakovosti proizvodov iz užitnih lupinarjev", kot je to v točki 43 sklepnih predlogov poudaril generalni pravobranilec, ne omejuje področja uporabe Direktive na ta cilj, ampak kaže na to, da ta hkrati zasleduje drug cilj, ki ga je mogoče doseči z enakimi ukrepi, na kar odločilno kaže uporaba prislova „tako". Iz tega besedila izhaja, da se navedena direktiva uporablja za vse vode, primerne za življenje lupinarjev ne glede na to, ali so lupinarji, ki v njih živijo, namenjeni za prehrano ljudi ali pa se dajo v uporabo za prehrano ljudi po obdelavi.

23 To razlago potrjuje besedilo opombe 1, ki se nanaša na parameter 10 iz priloge k Direktivi 79/923. Ta opomba pojasnjuje, da je treba priporočeno vrednost za koliformne bakterije določen čas šteti za zavezujočo mejno vrednost kar zadeva „vode, primerne za užitne lupinarje". Iz tega izhaja, da vrednost ostaja priporočena glede voda, v katerih živijo neužitni lupinarji, kar kaže na to, da se ta direktiva uporablja za take vode.

24 Ta razlaga je tudi v skladu s predmetom Direktive 79/923, kot izhaja iz njene preambule. Zlati iz prve, tretje, sedme in desete uvodne izjave te direktive izhaja, da je njen cilj varstvo kakovosti voda, primernih za lupinarje na splošno, in to ne glede na to, ali v njih živijo lupinarji namenjeni za prehrano ljudi ali ne.

25 Iz tega sledi, da se Direktiva 79/923 na podlagi njenega člena 1 uporablja za vode Ríe de Vigo.

26 Kraljevina Španija podredno zatrjuje, da je oblikovala splošni program za zmanjšanje onesnaženosti Ríe de Vigo in da je bil določen program ukrepov za postopno zmanjšanje onesnaženosti. S tem naj bi španski organi ravnali v skladu s členom 5 Direktive 79/923.

27 Komisija ne prereka, da ti programi obstajajo, vendar ocenjuje, da gre za splošne programe za čiščenje odpadnih voda, ki ne izpolnjujejo meril za program za zmanjšanje posebnega onesnaženja v vodah, primernih za lupinarje, v smislu člena 5 Direktive 79/923.

28 Iz sodbe z dne 12. decembra 1996 v zadevi Komisija proti Nemčiji (C-298/95, Recueil, str. I-6747, točka 24) izhaja, da člen 5 Direktive 79/923 državam članicam nalaga obveznost priprave posebnih programov za zmanjšanje onesnaženosti voda, primernih za lupinarje.

29 Ker programi za zmanjšanje onesnaženosti, ki jih je v odgovoru na tožbo omenila Kraljevina Španija, niso posebni programi za zmanjšanje onesnaženosti voda, primernih za lupinarje, je zatrjevana neizpolnitev obveznosti podana.

30 Zato je treba drugi očitek Komisije šteti za utemeljen.

31 Ugotoviti je treba, da Kraljevina Španija, s tem da ni sprejela programa za zmanjšanje onesnaženosti voda Ríe de Vigo, ki so primerne za lupinarje, ni izpolnila obveznosti iz člena 5 Direktive 79/923.

Stroški

32 V skladu s členom 69(2) Poslovnika se neuspeli stranki naloži plačilo stroškov, če so bili ti priglašeni. Vendar lahko Sodišče v skladu s členom 69(3), prvi pododstavek, tega poslovnika v primeru, da vsaka stranka uspe samo deloma, odloči, da se stroški delijo ali da vsaka stranka nosi svoje stroške. Ker sta Komisija in Kraljevina Španija s svojimi predlogi delno uspeli, nosita vsaka svoje stroške.

Iz teh razlogov je Sodišče (prvi senat) razsodilo:

1. **Kraljevina Španija s tem, da ni sprejela programa za zmanjšanje onesnaženosti voda Ríe de Vigo, ki so primerne za lupinarje, ni izpolnila obveznosti iz člena 5 Direktive Sveta 79/923/EGS z dne 30. oktobra 1979 o zahtevah glede kakovosti voda, primernih za lupinarje.**

2. **V preostalem se tožba zavrne.**

3. **Komisija Evropskih skupnosti in Kraljevina Španija nosita svoje stroške.**

Podpisi